

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum rechtsonder.

Ons kenmerk
PZH-2021-773091657
DOS-2021-0000751

Bijlagen
3

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Interbestuurlijk toezicht aanvullende info domein
monumenten en archeologie

Geachte Statenleden,

Op 16 maart 2021 heeft Gedeputeerde Staten de brief 'Voornemen vernieuwen bestuursovereenkomst Interbestuurlijk toezicht (IBT)' (PZH-2021-767040010/DOS-2021-0000751) vastgesteld.

Hierbij treft u aanvullende informatie aan voor het domein Monumenten en Archeologie. Wij menen dat het van informatieve waarde is voor U vanwege uw aandacht voor het desbetreffende domein en de technische vragen die u in een eerder stadium heeft gesteld over monumenten in relatie tot IBT.

Extra informatie IBT domein Monumenten en Archeologie

De aanvullende informatie in deze brief sluit aan bij de (aan deze brief als bijlage toegevoegde) beleidsreactie van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), waarin de reactie van het Interprovinciaal Overleg (IPO) en VNG is verwerkt, op het rapport '*Een lappendeken. Zicht op toezicht door provincies. Actueel overzicht van de invulling van het interbestuurlijk toezicht domein monumentenzorg en archeologie door provincies*' van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE).

Hieronder volgt een algemene toelichting op het IBT domein monumenten en archeologie en een toelichting op de pro actieve rol van de provincie Zuid-Holland hierin.

1. Algemene toelichting op IBT domein monumenten en archeologie

Wettelijke taak (Wet revitalisering generiek toezicht, Wrgt)

In het kader van de Wet revitalisering generiek toezicht (Wrgt) voert de provincie Zuid-Holland de wettelijke taak van interbestuurlijk toezicht (IBT) uit voor dit domein. In de jaarlijkse IBT rapportage wordt elke gemeente gevraagd of er een deskundige monumentencommissie is en of deze adviescommissie naar behoren functioneert. Vanwege de in de Wrgt omschreven aspecten

zoals vertrouwen en soberheid en gelet op het generieke karakter van het daarin omschreven toezicht wordt de uitvoering van deze wettelijke taak zo eenvoudig mogelijk ingevuld door de provincie Zuid-Holland.

Uitvoering wettelijke taak door de provincie Zuid-Holland

Hier wordt benadrukt dat de bevoegdheid van de provincie een reactief karakter heeft. Het generieke toezicht is niet bedoeld om in de bevoegdheid en daarmee verantwoordelijkheid van gemeenten te treden. Meldingen op het gebied van monumentenzorg en archeologie handelt de provincie zorgvuldig af in overleg met de betreffende gemeente en de belanghebbenden.

'Een lappendeken. Zicht op toezicht door provincies'. 'Actueel overzicht van de invulling van het interbestuurlijk toezicht domein monumentenzorg en archeologie door provincies' – Rapport van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE)

De IOE heeft in opdracht van de minister van OCW een rapport opgesteld over het IBT voor het domein monumentenzorg en archeologie. De minister van OCW heeft dit rapport met een beleidsreactie naar de Tweede Kamer verzonden op 11 maart 2021. Deze beleidsreactie is tot stand gekomen met input vanuit het landelijke IBT- coördinatorenoverleg, het IPO en de VNG.

Agenda van de Toekomst van het interbestuurlijk Toezicht (ATT)

Gelet op het feit dat het Rijk/het ministerie van BZK de Agenda van de toekomst van het toezicht (ATT) heeft opgesteld en deze op dit moment in samenwerking met de provincies, de gemeenten e.a. vormgeeft, is dit vernieuwingsproces van het IBT voor alle betrokken domeinen in de provincie Zuid-Holland hierbij uiterst relevant en actueel. Met andere woorden: het genoemde proces van vernieuwing van het IBT voorziet in het achter ons laten van de werkwijze van achteraf rapporteren en past naadloos in een transparante aanpak overeenkomstig de toekomstige Omgevingswet (inwerkingtreding voorzien per 1 januari 2022).

De provincie Zuid-Holland neemt deel aan de implementatie van de ATT met als doel het IBT in de nabije toekomst op een dusdanige wijze in te richten, zodat onze werkwijze zoveel mogelijk aansluit bij de wensen van de betrokken partijen en om op deze wijze meer draagvlak bij hen te willen bereiken. Zie hiervoor de brief aan de gemeenten van 16 maart 2021 waarin zoveel mogelijk wordt ingezet op samenwerking vanaf het begin van het verantwoordingsproces.

2. Toelichting op de rol van PZH

Proactieve rol provincie Zuid-Holland op het gebied van monumentenzorg en archeologie

Naast genoemde wettelijke provinciale rol in het kader van IBT heeft de provincie een ondersteunende, faciliterende en enthousiasmerende rol binnen genoemd domein. Invulling hiervan wordt vooral op een proactieve wijze opgepakt en bestaat uit:

De werkzaamheden van het Provinciaal Steunpunt voor Monumenten en Archeologie (PSMA):

- Helpdesk voor gemeenten voor vragen over onder meer archeologie en de gebouwde monumentenzorg;
- Digitaal platform voor gemeenteambtenaren, in ontwikkeling;
- Ondersteuning van eigenaren van (rijks)monumenten bij verduurzaming;
- Organiseren van informatiebijeenkomsten voor gemeenteambtenaren over o.a. energietransitie en monumenten;

- Ondersteuning van gemeenten bij het opstellen van kerkenvisies;
- Activiteiten van de Monumentenwacht zoals het ondersteunen van de provincie bij het beoordelen van restauratieaanvragen. Deze aanvragen worden ingediend in het kader van de subsidieregeling voor restauratie en herbestemming van rijksmonumenten. Na verlening van dergelijke subsidies vindt monitoring van de uitvoering plaats. Met name de uitvoering van de inspectiewerkzaamheden van rijksmonumenten door de Monumentenwacht -welke in samenwerking met de provincie plaatsvinden- wordt hierbij nader bekeken.

Werkzaamheden van de provinciale aanjager erfgoed:

Het aanpakken/tegengaan van leegstand van monumentale panden. Dit geldt voor agrarisch, religieus, industrieel en maritiem erfgoed. In dit verband worden herbestemmingen zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund richting realisatie.

Resultaten van de Erfgoedmonitor en evaluatie/monitoring erfgoedlijnen:

De resultaten van de Erfgoedmonitor - in maart 2021 naar PS verzonden - maken inzichtelijk wat de onderhoudsachterstand en restauratiebehoefte is van rijksmonumenten (niet woonhuizen). Deze resultaten worden zoveel mogelijk meegenomen in de actualisering van het provinciaal erfgoedbeleid. Voor de Zuid-Hollandse erfgoedlijnen is eveneens een evaluatie en monitoring van het beleid uitgevoerd. De resultaten hiervan worden meegenomen in de doorontwikkeling van de erfgoedlijnen waarbij gedacht kan worden aan actualisering van de huidige erfgoedlijnen inclusief de samenstelling van de erfgoedtafels, het Maatregelenpakket erfgoedlijnen en de subsidieregeling erfgoedlijnen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

1. Beleidsreactie minister OCW op Inspectierapport 'Een lappendeken. Zicht op toezicht. Actueel overzicht van interbestuurlijk toezicht monumenten door de provincies';
2. Rapport 'Een lappendeken. Zicht op toezicht. Actueel overzicht van interbestuurlijk toezicht monumenten door de provincies' - Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed;
3. Brief aan gemeenten over 'Voornemen vernieuwing interbestuurlijk toezicht (IBT) en opstellen bestuursovereenkomst 2022'.